

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 3262/2020
24.12.2020. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Слађане Накић Момировић, председника већа, Добриле Страјина и Марине Милановић, чланова већа, у парници из радног односа тужиоца АА из, чији је пуномоћник Ристо Лекић, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, Министарство унутрашњих послова, чији је заступник Државно правобранилаштво из Београда, ради исплате плате, одлучујући о ревизији тужиоца, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2881/19 од 27.02.2020. године, на седници одржаној 24.12.2020. године, донео је

РЕШЕЊЕ

УКИДА СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 2881/19 од 27.02.2020. године и предмет враћа другостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Први основни суд у Београду, пресудом П1 3806/18 од 07.05.2019. године, обавезао је тужену да исплати тужиоцу заосталу разлику плате до двоструког износа плате на основу обављеног рада и времена проведеног на раду за период од 01.03.2013. године до 31.03.2016. године и то одређене новчане месечне износе, са каматом према Закону о затезној камати (све ближе одређено у ставу првом изреке). Обавезао је тужену да Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање уплати на име тужиоца разлику припадајућих доприноса за обавезно пензијско и инвалидско осигурање за период од 01.03.2013. године до 31.03.2016. године, у свему према основицама утврђеним у ставу првом изреке пресуде (став други изреке). Обавезао је тужену да накнади тужиоцу трошкове парничног поступка у износу од 316.570,00 динара, са законском затезном каматом од 24.05.2018. године као дана пресуђења до коначне исплате (став трећи изреке).

Апелациони суд у Београду, пресудом Гж1 2881/19 од 27.02.2020. године, преиначио је пресуду Првог основног суда у Београду П1 3806/18 од 07.05.2019. године, у ставу првом и другом изреке, тако што је одбио као неоснован тужбени захтев тужиоца, да тужена исплати тужиоцу заостале разлике плате до двоструког износа плате на основу обављеног рада и времена проведеног на раду за период од 01.03.2013. године до 31.03.2016. године, у износима и са затезном каматом ближе означеним у ставу првом изреке пресуде, као и да Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање уплати на име тужиоца разлику припадајућих доприноса за обавезно пензијско и инвалидско осигурање за период од 01.03.2013. године до 31.03.2016. године, у свему према основицама утврђеним у ставу првом изреке пресуде

(став први изреке). Преиначио је решење о трошковима парничног поступка садржано у ставу трећем изреке пресуде Првог основног суда у Београду П1 3806/18 од 07.05.2019. године, тако што је одбио захтев тужиоца да се обавезе тужена да накнади тужиоцу трошкове парничног поступка у износу од 316.570,00 динара, са затезном каматом од 24.05.2018. године као дана пресуђења до коначне исплате и обавезао тужиоца да накнади туженој трошкове првостепеног поступка у износу од 12.000,00 динара, а изнад досуђеног износа одбио захтев тужене за накнаду трошкова поступка пред првостепеним судом (став други изреке). Обавезао је тужиоца да накнади туженој трошкове поступка по жалби у износу од 33.000,00 динара (став трећи изреке). Одбио је захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка (став четврти изреке).

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију, као посебну, због погрешне примене материјалног права, на основу одредбе члана 404. став 1. Закона о парничном поступку.

Тужена је поднела одговор на ревизију.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду на основу члана 403. став 2. тачка 2, а у вези члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11, 49/13 - УС, 74/13 - УС, 55/14 и 87/18) и утврдио да је ревизија тужиоца основана.

У поступку пред нижестепеним судовима није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на које овај суд пази по службеној дужности на основу члана 408. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био ... на радном месту ... у Одељењу за ..., Управе за ... и решењем тужене од 21.10.2008. године је премештен на радно место ..., Одељење за ... у Служби за ... Управе ..., са 01.11.2008. године. Тужена је решењем од 25.10.2013. године унапредила тужиоца у звање ... од 01.07.2013. године. Тужилац је у периоду потраживања радио код тужене у Служби за ... и износи досуђени ставом првим изреке првостепене пресуде на основу разлике до износа двоструке плате представљају износе месечне плате тужиоца, без минулог рада, утврђених на основу налаза и мишљења вештака од 30.03.2018. године (тужба је поднета 20.04.2016. године).

Другостепени суд је, како је у овој парници претходно првостепена пресуда била укинута, одржао расправу, поновио доказе изведене у првостепеном поступку, извео доказ саслушањем судског вештака економско-финансијске струке и утврдио да износи досуђени у ставу првом изреке првостепене пресуде представљају новчане износе обрачунате и исплаћене плате тужиоцу за рад обављен у утуженом периоду у Служби за борбу против организованог криминала, умањене за минули рад, чија је висина утврђена из налаза и мишљења вештака економско-финансијске струке од 30.03.2018. године.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања, другостепени суд је закључио да првостепени суд није правилно утврдио разлику између плате коју је тужилац примао и плате која му припада према одредби члана 2. Уредбе о платама лица која обављају послове у посебним организационим јединицама државних органа надлежних за

сузбијање организованог криминала, с обзиром на то да према назначеној одредби наведена разлика се утврђује између двоструке плате према претходном радном месту и основне плате коју је запослени примао у утуженом периоду. Затим, да је терет доказивања чињеница у погледу обима и висине утужене разлике плате на тужиоцу, да тужилац није предложио извођење доказа вештачењем нити друге доказе ради утврђивања висине разлике плате према назначеној одредби Уредбе полазећи од двоструког износа плате са претходног радног места (без додатака на плату) и основне плате коју је примао у утуженом периоду. Даље, да у датој ситуацији када тужилац није доказао ни обим ни висину разлике плате до двоструког износа плате према одредби члана 2. назначене Уредбе не може са успехом потраживати новчану исплату по утуженом основу, због чега је применом правила о терету доказивања из одредбе члана 231. став 2. ЗПП преиначио првостепену пресуду и одбио као неоснован тужбени захтев тужиоца. Како захтев за уплату доприноса за пензијско и инвалидско осигурање има акцесорни карактер, првостепену пресуду је преиначио у ставу другом изреке пресуде.

Овакав закључак другостепеног суда се не може прихватити као правилан, јер су основани наводи ревизије о погрешној примени материјалног права, на који законски разлог овај суд пази и по службеној дужности, на основу члана 408. ЗПП, због чега је и чињенично стање непотпуно утврђено.

Према образложењу првостепене пресуде, висину тужбеног захтева првостепени суд је утврдио из налаза и мишљења судског вештака који је прихватио и на који парничне странке нису имале примедбе, са каматом досуђеном у складу са одредбом члана 277. Закона о облигационим односима и одредбом члана 2. Закона о затезној камати, почев од доспелости сваког појединачног месечног износа па до коначне исплате.

Одредбом члана 104. став 1. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05, 61/05, 54/09 и 32/13) је прописано да, запослени има право на одговарајућу зараду, која се утврђује у складу са законом, општим актом и уговором о раду.

Одредбом члана 18. став 1. Закона о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, корупције и других посебно тешких кривичних дела („Службени гласник РС“ број 42/02, 27/03, 39/03, 60/03, 67/03, 29/04, 58/04, 45/05, 61/05, 72/09, 72/11, 101/11 и 32/13) је прописано да, лица која обављају послове и задатке у државним органима у посебним организационим јединицама из овог закона имају право на плату која не може бити већа од двоструког износа плате коју би остварила лица запослена на одговарајућим пословима и задацима у Тужилаштву за организовани криминал, Вишем суду у Београду, Апелационом суду у Београду, министарству надлежном за унутрашње послове и Окружном затвору у Београду. Одредбом става 2. овог члана, да, плате лица из става 1. овог члана уређује Влада.

Одредбом члана 2. став 1. Уредбе о платама лица која обављају послове у посебним организационим јединицама државних органа надлежних за сузбијање организованог криминала („Службени гласник РС“ бр. 14/03, 67/05, 105/05 и 114/14) је прописано да, плата старешине Службе и заменика старешине Службе, овлашћеног службеног лица у Служби, руководиоца и заменика руководиоца Посебне притворске

јединице и запосленог на пословима обезбеђења у Посебној притворској јединици, обрачунава се и исплаћује у двоструком износу плате коју су остваривали на пословима са којих су ступили на рад у организационе јединице из члана 1. ове Уредбе. Одредбом члана 3. став 2. исте Уредбе је прописано да, запослени у Служби који нема својство овлашћеног службеног лица има право на плату у двоструком износу од плате која се обрачунава и исплаћује запосленом на одговарајућем радном месту у седишту Министарства унутрашњих послова. Одредбом става 5. овог члана, да приликом обрачунавања двоструког износа плате у смислу става 1. – 4. овог члана, не узимају се у обзир додаци на плату утврђени законом.

Полазећи од цитираних одредби Закона и Уредбе и имајући у виду правни став овог суда, тужилац има право на исплату двоструког износа плате, коју би остварио у спорном периоду на пословима и задацима у Министарству унутрашњих послова уз ограничење из одредбе члана 18. став 1. Закона о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, корупције и других посебно тешких кривичних дела, у односу на висину основне плате коју би примао на месечном нивоу на радном месту на коме је био претходно радно ангажован до момента премештаја. То подразумева да свако увећање основне месечне плате на ранијем радном месту последично доводи до увећања двоструког износа његове основне плате код Службе за борбу против организованог криминала (став изражен у пресуди Врховног касационог суда Рев2 589/2019 од 04.07.2019. године).

У поновном поступку, другостепени суд ће ради правилне примене материјалног права утврдити разлику у плати до двоструког износа плате на основу обављеног рада и времена проведеног на раду за спорни период и донети нову, правилну и закониту одлуку.

Како је укинута одлука о главном захтеву, то је укинута и одлука о доприносима и трошковима поступка, с обзиром на то да ће о трошковима поступка заједно са трошковима ревизије и одговора на ревизију бити одлучено у коначној одлуци, у смислу одредбе члана 165. став 3. ЗПП.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу одредбе члана 416. став 2. ЗПП, одлучио као у изреци.

**Председник већа-судија
Слађана Накић Момировић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић